

4. jednání Pracovní skupiny pro podporu rovných příležitostí ve vzdělávání

PODMÍNKY REALIZACE OPATŘENÍ NA PODPORU RP VČETNĚ PODPORY INKLUZE

OŠMS, Krajský úřad Kraje Vysočina

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kraj Vysočina

- 1. Informace o stavu přípravy analytické části dokumentu ŠIK Kraje Vysočina realizované v rámci projektu I-KAP**
- 2. Představení vybraných návrhů opatření na regionální úrovni k řešení problémů identifikovaných v oblasti podpory rovných příležitostí ve vzdělávání včetně podpory inkluze**
- 3. Seznámení s obecným pojetím kvantifikace**
- 4. Rozpracování konkrétních podmínek realizace vybraných aktivit pro naplnění stanovených obecných/dílčích cílů v oblasti podpory rovných příležitostí ve vzdělávání včetně podpory inkluze**
- 5. Společná diskuse pracovní skupiny**

STRUKTURA DOKUMENTACE ŠKOLSKÉ INKLUZIVNÍ KONCEPCE KRAJE VYSOČINA

1. **Úvod**
2. **Základní informace o Kraji Vysočina** – zákl. charakteristiky KV a jejich vliv na vzdělávání; vzdělaností struktura a vývoj vzdělávací soustavy
3. **Vstupní zhodnocení stavu rovných příležitostí ve vzdělávání v Kraji Vysočina**
– na úrovni MŠ, ZŠ, SŠ/VOŠ, ŠPZ, škol zřízených v souladu s § 16 odst. 9 ŠZ, Střediska výchovné péče a síť poskytovatelů služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny
4. **Analýza potřeb** – zmapování současného stavu potřeb v oblasti podpory RP ve vzdělávání a inkluze; identifikované problémy, jejich příčiny a cíle v rovině žádoucích změn
5. **Strategie a plánování** – SWOT analýza stavu RP ve vzdělávání a podpory inkluze; návrhy konkrétních opatření a podmínek jejich úspěšné realizace
6. **Závěr**

Identifikovaný problém A 6.1

Dostupnost středního vzdělávání žáků se SVP - nedostatečný systém oborů E včetně nižší návaznosti na trh práce.

Žádoucí změna / dílčí cíl

- 1) zvýšení prostupnosti a provázanosti učebních a studijních oborů obdobného zaměření (zejména H a E)
- 2) snížení počtu žáků se SVP, kteří nedokončí střední vzdělání - prevence předčasných odchodů ze vzdělávání
- 3) zavedení nových forem spolupráce SŠ s firmami či dalšími aktéry na regionálním trhu práce
- 4) podpora legislativních změn týkajících se "propustnosti" E oborů v oblasti běžných tříd a tříd dle § 16 odst. 9 školského zákona

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému A 6.1

- 1) podporovat střední školy při zajištění prostupnosti a provázanosti učebních oborů obdobného zaměření (zejm. oborů H a E) – podpora zřizovatelem SŠ, aby jedna SŠ pokud má obor E, měla také příbuzný obor H; vytváření center vzdělávání v rámci kraje; dostatečná propagace oborů E a H**
- 2) podporovat žáky se SVP v jednotlivých školách, aby nedocházelo k předčasnému odchodu těchto žáků ze vzdělávání** (individuální přístup k žákům, podpora odborných pracovníků – kariérový poradce / školní psycholog / speciální pedagog); motivační stipendia; práce s rodinou
- 3) podporovat střední školy při plánování individualizovaných forem spolupráce s firmami** (např. při realizaci odborných praxí vycházejících z konkrétních potřeb žáků se SVP)
- 4) účastnit se připomínkování návrhů legislativních změn** a intervenovat do projednávání znění vyhlášek a dalších legislativních úprav na jednáních s MŠMT; spolupráce škol se zvolenými zástupci kraje

Identifikovaný problém B 6.2

Nedostatečná metodická podpora škol a školských zařízení.

Žádoucí změna / dílčí cíl

- 1) zkvalitnění metodické podpory škol
- 2) rozšíření nabídky kurzů DVPP zaměřených na společné vzdělávání
- 3) podpora vzájemné spolupráce škol
- 4) podpora využití možnosti supervize

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému

1) podporovat spolupráci škol a školských poradenských zařízení

tlak kraje na MŠMT - větší spolupráce na metodikách MŠMT - zajištění účasti odborníků z krajů (ze škol, ŠPZ) při tvorbě metodik

podpora personálního obsazení ŠPZ i škol (pracovní pozice psycholog/školní psycholog, speciální pedagog/školní speciální pedagog)

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému B 6.2

rozšíření aktivit Centra podpory školám v oblasti společného vzdělávání (NIDV) a krajského úřadu (úsek speciálního školství) směrem ke školám – jednotná metodická pomoc a podpora např. pravidelné metodické porady pro školy a ŠPZ

konkretizace institucí (osob), které mohou poskytovat metodický výklad

vypracovat **Metodický pokyn ke vzdělávání dětí/žáků se SVP** (odpovědnost: MŠMT)

vypracovat **Metodiku k pedagogické diagnostice dítěte v mateřské škole** (odp. MŠMT)

2) **podporovat kurzy, které vede lektor s praxí** – vhodný výběr kurzů a rozšíření aktivit organizace Vysočina Education a NIDV v oblasti realizace praktických kurzů

3) **sdílet zkušenosti mezi školami** – webový portál, společná setkávání, spolupráce školních poradenských pracovišť jednotlivých škol

4) rozšířit povědomí o tom, co je to supervize; sdílet informací v oblasti supervize; finanční **podpora supervize**

Identifikovaný problém A 6.3

Nedostatek odborných pracovníků (speciální pedagog, psycholog, asistent pedagoga) ve školách a školských poradenských zařízeních.

Žádoucí změna / dílčí cíl

- 1) posílení personálních kapacit ŠPZ - psycholog, speciální pedagog, sociální pracovník, administrativní pracovník (MŠMT, rozvojové programy MŠMT, zřizovatelé)
- 2) posílení personálních kapacit škol (zejm. na pozicích školní psycholog, speciální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent) - využití šablon z OP VVV, podpora zřizovatelů, MŠMT
- 3) podpora širšího legislativního vymezení personálního obsazení školního poradenského pracoviště (školní psycholog, speciální pedagog)
- 4) vzdělávání a metodická podpora odborných pracovníků zajišťujících implementaci Společného vzdělávání ve školách (zejm. asistentů pedagoga) v Kraji Vysočina

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému A 6.3

- 1) **finanční podpora MŠMT** (minimálně zrušení RP na podporu kapacit ŠPZ a jeho převedení do normativního financování); **finanční podpora zřizovatelů**
- 2) **finanční podpora MŠMT** – konkrétně zapracovat do nařízení vlády č. 75/2005 Sb. u druhu škol základní a střední pozice školní psycholog, speciální pedagog;
finanční podpora zřizovatelů
- 3) **podpora změny legislativy** – krajský úřad, zastupitelé kraje
- 4) realizovat **konkrétní praktické kurzy pro asistenty pedagoga sdílet zkušenosti** (kulaté stoly na krajském úřadě)
posílit úlohu NIDV (Centra podpory školám v oblasti společného vzdělávání)
– zprostředkování metodiky včetně metodických výkladů
pořádat na NIDV i Vysočina Education konkrétní kurzy (využitelné a praktické)
využít role ŠPZ (metodická setkávání SPC s AP)

Identifikovaný problém A 6.4

Nejasnost koncepce "speciálních škol".

Žádoucí změna / dílčí cíl

- 1) analýza stavu systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s ohledem na realizaci společného vzdělávání
- 2) stanovení sítě škol a tříd zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona a jejich podpora

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému A 6.4

- 1) realizovat dotazníkové šetření na školách; vypracovat studii (analýzu situace v kraji) včetně stanovení cílů; pořádat kulaté stoly
- 2) vycházet ze stávajícího stavu; ujasnit si vizi a uskutečnit potřebné změny, zajistit mediální a politickou podporu; poskytovat metodickou podporu škol a tříd zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona od krajského úřadu na úseku speciálního školství – pravidelná setkávání s řediteli a výchovnými poradci těchto škol a jejich metodické vedení a pomoc

Identifikovaný problém B 6.5

Nedostatečná podpora a vyhledávání nadaných žáků.

Žádoucí změna / dílčí cíl

- 1) zavedení prvků systematické depistáže nadaných žáků k včasné podpoře maximálního rozvoje a plného využití potenciálu všech dětí, žáků a studentů (včetně rozšíření možností odhalení, uplatnění a rozvoje nadání formou pravidelné zájmové činnosti na školách)
- 2) cílená podpora rodičů, pedagogů, škol a školských zařízení k zajištění standardu minimální kontinuální péče o nadané (poradenství a rozvoj odborných kompetencí všech aktérů podílejících se na rozvoji nadání a péči o nadané)
- 3) průběžné monitorování a evaluace systému podpory nadaných v Kraji Vysočina
- 4) rozvoj možností spolupráce škol s vhodnými partnery (včetně mezinárodní spolupráce), zveřejňování relevantních informací a realizace výzkumů v oblasti nadání a péče o nadané

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému B 6.5

1) **depistáž nadaných / mimořádně nadaných žáků** – vyhledávat žáky přímo ve školách ve spolupráci se ŠPP i ŠPZ; zavést pozici koordinátora podpory nadaných na školách (v rámci ŠPP); proškolit pedagogy v této oblasti (vyhledávání a podpory rozvoje nadaných dětí a žáků); zorganizovat schůzky s rodiči ve školách např. konzultační dny;

zapojit střediska volného času (domy dětí a mládeže)

spolupracovat s Krajskou sítí podpory nadání

2) **spolupráce kraje, škol, ŠPZ, SVČ a NIDV** (využít Systém podpory nadání NIDV a informační portál pro nadané žáky <http://www.talentovani.cz/>); **využívat webové aplikace** pro žáky na školách, na konkrétních školách **šířit informace prostřednictvím koordinátora**

3) **zavést monitoring formou výkaznictví** - stanovit konkrétní činnosti monitoringu a systémové podpory vč. určení pracovníka KrÚ, který bude tímto úkolem pověřen

4) **využít metodickou podporu a informační servis z NIDV** – podpořit možnost setkávání pedagogů nadaných žáků, zapojit pedagogy do praktických školení; rozvíjet možnosti zahraniční spolupráce; podpořit podávání projektů škol na rozvoj nadaných; podpora spolupráce s Menzou a dalšími partnery

Identifikovaný problém A 6.6

Nárůst počtu žáků s odlišným mateřským jazykem.

Žádoucí změna / dílčí cíl

- 1) průběžné monitorování a evaluace systému podpory k zajištění vzdělávání žáků s OMJ
- 2) cílená podpora rodičů, pedagogů, škol a školských zařízení k zajištění vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem – metodická i finanční

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému A 6.6

- 1) **realizovat vzdělávání pedagogů zaměřené prakticky** – NIDV, Vysočina Education (nabídka praktických kurzů)
vytvořit strategii kraje k zajištění metodické podpory vzdělávání žáků s OMJ
zajistit finanční podporu škol – MŠMT, zřizovatelé
využít příkladů ze zahraničí (inspirovat se např. vzděláváním cizinců v Německu)

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému A 6.6

2) **zajistit odbornou metodickou podporu a praktické vzdělávací kurzy (NIDV)** spolupracovat s NNO (např. F-point) a Centrem na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočina

zajistit odborného mentora při schůzkách ve školách (škola a rodiče těchto dětí)

realizovat kurzy ČJ pro děti s odlišným mateřským jazykem i jejich rodiče

šířit informace do škol – seznamovat školy s konkrétní možnou metodickou pomocí pro vzdělávání dětí/žáků s OMJ – pomoc krajského úřadu (např. porady ředitelů)

zapojit zástupce z kraje do vyjednávání s MŠMT (vyjasnit si kompetence a způsob financování podpory žáků s odlišným mateřským jazykem – ŠPZ formou podpůrných opatření, NNO, NIDV, rozvojové programy MŠMT atd.)

Identifikovaný problém A 6.7

Výrazný nárůst problémového chování žáků.

Žádoucí změna / dílčí cíl

- 1) průběžné monitorování počtu žáků s výraznými problémy v chování
- 2) cílená podpora rodičů, pedagogů, škol a školských zařízení k zajištění vzdělávání žáků výraznými problémy v chování – metodická i finanční
- 3) podpora spolupráce škol, středisek výchovné péče, ŠPZ a NNO
- 4) iniciace jednání kraje s MŠMT v oblasti legislativního řešení vzdělávání žáků s výraznými problémy v chování a podpora primární prevence

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému A 6.7

- 1) vést statistiky metodiků prevence škol, PPP a středisek výchovné péče; optimalizovat formu vykazování žáků s výraznými problémy v chování
- 2) podporovat spolupráci metodiků prevence škol, PPP a SVP – pravidelná metodická setkání všech těchto aktérů koordinovaná krajským úřadem
realizovat schůzky s rodiči a odborníky na školách

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému A 6.7

- 2) **posílit personální podporu** formou školních psychologů
realizovat praktická školení (NIDV, Vysočina Education) – školy neznají/neumí pracovat s již zpracovanými podpůrnými metodickými materiály k této problematice, zejména s individuálním výchovným plánem (tzv. IVýP) – zorganizovat seminář „Jak zpracovat IVýP“
- 3) **podpořit spolupráci** škol, středisek výchovné péče, ŠPZ a NNO formou pravidelných setkání organizovaných krajem – **vytvořením pracovní skupiny** (složenou ze zástupců uvedených org.)
nastavit vzájemnou spolupráci školství s orgány sociálně-právní ochrany dětí
definovat, kdo bude tuto spolupráci koordinovat (NIDV/Kraj Vysočina) - určit odpovědné osoby
podporovat přímou činnost středisek výchovné péče přímo ve školách
- 4) **podpořit primární prevenci na školách** – zajistit finance, praktická školení, metod. podporu
konkretizovat kompetence ŠPZ a středisek výchovné péče v problematice poruch chování
zapojit zástupce z kraje do vyjednávání s MŠMT (zajištění finanční a personální podpory středisek výchovné péče; snížení míry přímé pedagogické činnosti učitele - metodika prevence; určení postupu řešení agresivního chování dítěte/žáka, ohrožujícího zdraví ostatních dětí/žáků; zajištění etopedické pomoci přímo na školách)

Identifikovaný problém B 6.8

Nedostatečná podpora žáků jejichž SVP vycházejí z kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

Žádoucí změna / dílčí cíl

- 1) spolupráce s dalšími partnery v oblasti zajištění vzdělávání žáků, jejichž SVP vycházejí z kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek
- 2) cílená podpora rodičů, pedagogů, škol a školských zařízení k zajištění vzdělávání žáků, jejichž SVP vycházejí z kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek

Konkretizace opatření – činnosti k řešení problému B 6.8

- 1) **podpořit spolupráci škol, ŠPZ a OSPOD; spolupracovat s NNO**
projednat se školami možnost zřídit pracovní pozici sociální pedagog
(vyjednat podmínky jeho zařazení do výchovně-vzdělávací práce škol, aby byl přínosem)
využít podporu koordinátora pro cizince z NIDV
realizovat kulaté stoly ke sdílení příkladů dobré praxe
- 2) **zorganizovat schůzky s rodiči na školách** (zvýšit jejich informovanost o možnostech podpory a pomoci socio-kulturně a ekonomicky znevýhodněným žákům)
zaměřit se na práci se třídními kolektivy (např. v rámci třídnických hodin)
vzdělávat pedagogy a metodicky je podporovat (role NIDV)

Postup společné práce pracovní skupiny

1. poznámky k formulaci opatření/aktivit
2. prodiskutování obecné roviny navržené kvantifikace
- 3. rozpracování konkrétních podmínek realizace aktivit** pro naplnění cílů v rámci řešení identifikovaných problémů:
 - **předpoklady realizace** – co musí být splněno, aby byly aktivity realizovatelné
 - **termín realizace** aktivity – v rámci I-KAP I (2018-20) / I-KAP II (2021-23)
 - **zapojené subjekty** – kdo bude zapojen do zajištění realizace aktivit
 - **cílové skupiny** vč. odhadu jejich kvantifikace (např. žáci H a E oborů)
 - **místo realizace projektu** (kde budou aktivity realizovány - místo dopadu)
 - **odhad nákladů** na realizaci KA (výchozí bod pro jejich určení)

Zadání individuální práce

1. seznámení s analytickou částí dokumentace ŠIK Kraje Vysočina
2. zaslání připomínek na e-mail: Novakova.T@kr-vysocina.cz

Program 5. jednání PS

1. představení návrhové části dokumentace ŠIK Kraje Vysočina
2. vyhodnocení zaslaných připomínek → společné vypořádání zaslaných věcných připomínek a prodiskutování způsobu jejich zapracování
→ **záznam výstupů diskuse, jejich prezentace a společná diskuse PS**
3. sdílení příkladů dobré praxe

Dotazy, náměty, připomínky...

Děkuji za pozornost.

Krajský úřad Kraje Vysočina
OŠMS, Oddělení rozvoje vzdělávání

spinarova.s@kr-vysocina.cz

tel. 564 602 978